

BIOGRAFIE

OLYMPE DE GOUGES /
MARIE GOUZE

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

ULTIMUL CÂNTEC AL CIOCÂRLIEI

PERSONAJUL: MARIE OLYMPE DE GOURGE/ Marie Gouze

DATA NAȘTERII/MORȚII: Montauban, 7 mai 1748 / Paris, 3 noiembrie 1793

ȚARA DE ORIGINE: FRANȚA

PERIOADA: secolul 18 (Revoluția Franceză)

REZUMAT: Marie s-a născut într-o familie din clasa de mijloc. Rămasă văduvă, după o scurtă căsătorie pe care nu și-a dorit-o, s-a mutat la Paris, un oraș frumos, dar și foarte dificil. Aici a devenit scriitoare.

Lucrările ei au vorbit despre egalitate și libertate. A murit pentru ideile ei.

CUVINTE CHEIE: femeie, drepturi, libertate

GENUL: BIOGRAFIE

VARSTA: 9 – 10 ANI

AUTOR: Barbara Lachi

ULTIMUL CÂNTEC AL CIOCÂRLIEI

Soarele dimineții răspânda o lumină caldă peste fațadele de cărămidă roșie ale orașului Mountauban.

Așezată pe malul lacului Tarn, micuța Marie asculta vrăjită cântecul cristalin al unei ciocârlii, de parcă acea melodie magică ar fi făcut să răsară soarele.

Apa curgea liniștită. Capul îi era plin de gânduri agitate și confuze, îi venea să plângă, să râdă, să fugă.

Pasărea mică și-a luat zborul și s-a oprit pe o creangă de pe care Marie o observa. Acel zbor, asemănător unei rugăciuni care părea să unească pământul și cerul, a făcut-o pe Marie să izbucnească în plâns: „Nu vreau să mă căsătoresc. Nu vreau să fiu obligată să sufăr. Vreau să decid singură” a spus ea ciocârliei și puțin și pentru ea însăși, ca și cum și-ar fi făcut o promisiune pe care încă nu știa cum să o respecte.

Din depărtare, se auzea vocea mamei sale care o chema înapoi la realitate; trebuia să se întoarcă acasă, pentru ultimele pregătiri pentru nuntă.

„Cum faci ca o fată de șaisprezece ani ca mine să se căsătorească cu un bătrân?”, își tot repeta în cap. „Femeile, fetele, ar trebui să-și aleagă singure partenerii de viață și nu să se căsătorească cu primul tip care trece pe lângă ele, doar pentru a fi tratate ca un sac de cartofi în timpul căsniciei”.

Între timp, ea a traversat podul mare și vechi, oprindu-se din când în când să privească puterea râului: „Așa mi-ar plăcea să fiu: ca apa învolburată, nobilă și impetuoasă!”

Mergea pe străzile orașului ei, simțindu-se ca un pion pe o tablă de șah, dar, dorindu-și în sinea ei, să devină în curând regina propriei vieți.

Căsătoria a durat doar un an. Soțul ei a murit, lăsându-i un fiu pe care l-a numit Pierre.

Marie s-a gândit că era timpul pentru o schimbare: Mountauban devenise prea mic pentru ea, așa că s-a alăturat surorii sale în Paris, un oraș haotic, imens și plin de viață.

Simțea, în sfârșit, că viața ei capătă în cele din urmă direcția pe care și-o dorise dintotdeauna. Mai întâi, și-a schimbat numele în Olympe. „Așa se numea și mama mea; simt că mă reprezintă mai mult! De asemenea, la numele de familie, voi adăuga un „De”, așa cum au toți nobilii și nu va mai fi Gouze, ci Gouge! Numele meu va fi Olympe de Gouge!”.

Olympe era frumoasă, inteligentă, avea un nume nou, dar încă simțea că nu era pe deplin ea însăși. În anii petrecuți în Occitania, nu învățase să vorbească bine franceza și nici nu studiasse atât de mult pe cât și-ar fi dorit.

Olympe era conștientă că, mai mult decât orice altceva, cunoașterea ar putea să o elibereze. Așa că a studiat, a citit, s-a luminat și toate ideile din capul ei, care înainte păreau să aibă contururi neclare, au început să capete o formă clară.

Au devenit gânduri clare, lucide, strălucitoare, pe care le-a revărsat în romanele și piesele sale de teatru. Dar, pe măsură ce ea se schimba, și Franța părea să se schimbe, iar străzile și mințile oamenilor erau un adevărat clocot de idei, nemulțumire și revoltă.

Un suflu de neliniște cutreiera amenințător străzile.

De când Regele Soare se retrăsese să locuiască în palatul de la Versailles, cu aproape un secol în urmă, viața poporului francez se degradase treptat. Acea mare mașinărie de ospăț și distracție, care devenise palatul, părea să aibă nevoie în permanență de impozite care cădeau în sarcina celor mai săraci pentru a le plăti. Nici măcar cu ultimii succesori nu părea să se îmbunătățească: Ludovic al XVI-lea și soția sa Maria Antoaneta, poate din cauza îndepărtării palatului de oraș, păreau să ignore oboseala și tristețea de a trăi în marele Paris. Candelabrele aurite, rochiile de mătase încremenite și toate aceste extravagante regale nu au putut înăbuși doleanțele poporului, relatate cu măiestrie de Olympe.

Totul o entuziasma, citea și se informa, iar mintea și inima ei păreau să zboare sus, sus - suficient de sus încât să atingă norii.

Asemenea ciocârliei, putea observa lumea de sus și departe, foarte departe de ea însăși.

Nu doar viața ei îi ocupa gândurile, ci și cea a fetelor, a celorlalte femei, a negrilor și a săracilor. „Suntem cu toții diferiți, dar asta ne face egali!”, afirma ea cu convingere, în timp ce stătea în sufrageria ei luminată de lumina tremurândă a lumânărilor.

Mâinile lui Olympe se agitau pentru a-și sublinia discursurile, aruncând umbre ciudate pe pereții somptuoși. Acestea păreau să prindă viață, transformându-se în zborul unei păsărele care zbura în jurul invitaților ei, care ascultau extaziați aceste idei cu adevărat revoluționare. Cuvinte puternice și ușoare, capabile să arate o altă lume, o lume mai bună pe care Olympe o imagina pentru toată lumea.

„Nici o femeie sau bărbat nu ar trebui să fie sclav, fiecare dintre noi se naște liber!” Aceleași cuvinte, a scris în operele sale, sperând să insufle tuturor ideea unei schimbări adevărate.

Nu a renunțat niciodată, chiar și atunci când operele ei au fost respinse. Teatrele au refuzat să le pună în scenă. Pentru Olympe, libertatea și egalitatea nu erau simple cuvinte declarative, ci adevăruri importante în care ea credea cu tărie și, mai presus de toate, știa că acestea nu puteau exista dacă doar câțiva oameni se bucurau de ele.

Era vară la Paris, oamenii păreau mai revoltați ca niciodată și în acea dimineață de iulie s-au revărsat pe străzi, înarmați cu tot ce au găsit. Au atacat și au distrus Bastilia, o veche fortăreață pe care o considerau simbolul puterii regelui.

Ceea ce a urmat a fost o perioadă dificilă pentru mulți, chiar și pentru regele și regina care au fost arestați. Revoluția părea un uriaș orb și crud, care lua de la unul pentru a da la câțiva și niciodată femeilor.

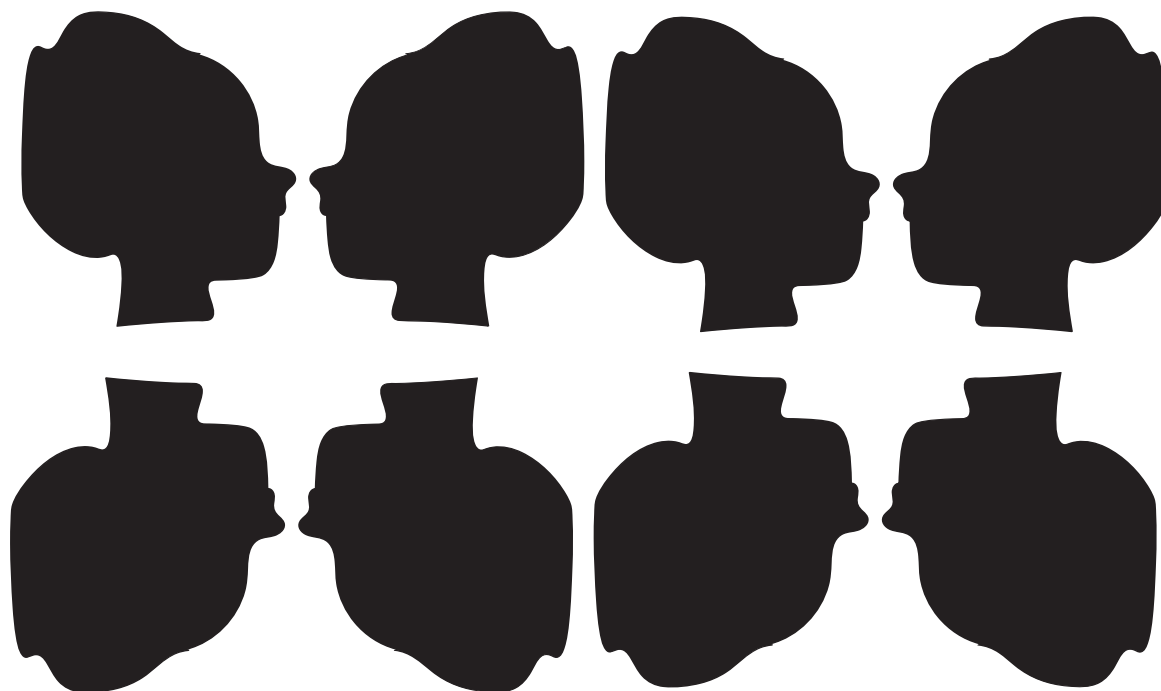
Olympe dorea ceva diferit; ea și-a imaginat o revoluție mai „blândă”.

„Nu este nevoie de violență, nu este nevoie să-i ucidem pe cei care au gânduri și idei diferite de ale noastre!”, repeta ea, încercând chiar să salveze viața regelui și a reginei, dar fără succes.

Între timp, revoluția a continuat orbește, iar capetele celor care i se opuneau au fost pur și simplu... tăiate.

Teroarea domnea și era de neînțeles pentru Olympe, dar ea nu s-a lăsat intimidată și a continuat să scrie și să-și răspândească ideile. Ea a scris Declarația drepturilor femeilor și ale cetățenilor, pentru că revoluționarii în declarația lor păreau să fi uitat de ea. Nimic nu se schimbase, femeile continuau să fie considerate în continuare un sac de cartofi, pentru a fi oferite spre căsătorie primei persoane care apărea.

„ Acest malefic Robespierre nu mă sperie și nu mă va face să tac!” a adăugat Olympe, hotărând ca întregul oraș să fie împânzit cu afișele ei cu adevărat revoluționare, care răspândeau cuvintele ei de acceptare și respect pentru toți.

„Asta e picătura care a umplut paharul”, a strigat furios Robespierre, „Femeia asta a mers prea departe. Dacă nu-și cunoaște locul, o să-i arăt eu!”, a spus el, înainte de a ordona arestarea ei.

Olympe a fost supusă unei proceduri false, în care niciun avocat nu i-a luat apărarea, s-au spus minciuni și s-au găsit scuze, totul pentru ca ea să fie condamnată la tăierea capului.

Lunile de închisoare au trecut încet, dar în cele din urmă a venit luna noiembrie. Olympe, în ciuda a tot ceea ce se întâmpla, nu s-a căit, ea credea în ceea ce gândea și ar fi scris de încă o mie de ori. Pe un copac din fața închisorii, ea a văzut ciocârlia care venea să o întâmpine și pe ea și noua zi, ultima din viața ei. La vederea ghilotinei, inima lui Olympe a tresărit. A închis ochii și a părut că își ia zborul, că se înalță la fel de sus ca ciocârlia.

A zburat deasupra acoperișurilor, până la nori, pentru a saluta noua zi care avea să vină în curând: gata cu sclavia, gata cu diferențele, cântând cântecul ei de libertate.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Tot conținutul este licențiat sub CC BY-NC-ND 4.0

Proiectul STORIAS este co-finanțat prin programul ERASMUS al Uniunii Europene. Conținutul său reflectă punctele de vedere ale autorilor, iar Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor din acestea.

(Cod proiect: 2021-1-FR01-KA220-SCH-000029483).